

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP-4101-02-07/2012
P/12/052

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2012 r.

**Pani
Alina Musiałowska**

**Syndyk
Jeleniogórskiej Przędzalni Czesankowej
ANILUX Spółka Akcyjna w upadłości likwidacyjnej**

**ul. Jana Sobieskiego 47
Jelenia Góra 58-500**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli ² przeprowadziła w Jeleniogórskiej Przędzalni Czesankowej ANILUX SA w upadłości likwidacyjnej ³ kontrolę wykorzystania pomocy publicznej uzyskanej z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców ⁴ oraz jej efektów.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 26 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK* ⁵, przekazuje Pani Syndyk niniejsze *Wystąpienie*.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia sposób wykorzystania przez ANILUX SA środków pomocy publicznej na ratowanie. Pomoc ta, udzielona w formie pożyczki, w związku z niedoborem kapitałów własnych i narastającym zadłużeniem, nie wpłynęła jednak na poprawę sytuacji finansowej Spółki.

1. W dniu 10 grudnia 2009 r. Spółka złożyła do Ministerstwa Skarbu Państwa (dalej: MSP) wniosek przedsiębiorcy o udzielenie pomocy na ratowanie w kwocie 400 tys. zł. Wniosek był zgodny ze wzorem określonym

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej także ANILUX SA lub Spółka.

⁴ Dalej FRP lub Fundusz.

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 w brzmieniu obowiązującym przed 2 czerwca 2012 r.

w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorców⁶.

1.1) W piśmie MSP z dnia 28 stycznia 2010 r. Spółka zobowiązana została do przedłożenia szczegółowego sposobu obliczenia kwoty pomocy oraz do sporządzenia planu finansowego na dzień 30 września i 31 grudnia 2010 r. w dwóch wariantach (z uwzględnieniem i bez kwoty pomocy), przy założeniu spłaty pożyczki w IV kw. 2010 r. Ponadto, Spółka miała podać źródło spłaty pożyczki oraz przygotować wycenę nieruchomości mającej być zabezpieczeniem spłaty pożyczki, a także udzielić informacji dotyczących przyczyn i oceny trudnej sytuacji ekonomicznej.

Zarząd Spółki uzupełnił wniosek, wskazując jednocześnie, że otrzymanie pożyczki w postulowanej kwocie pozwoli w 2010 r. na zwiększenie sprzedaży o ponad 2 mln zł i uzyskanie dodatniego wyniku na działalności gospodarczej w kwocie 439 tys. zł. Wg Spółki planowany wzrost wpływów ze sprzedaży zapewnić miał spłatę pożyczki oraz utrzymanie zatrudnienia pracowników (przeciętnie 116 osób).

Minister Skarbu Państwa⁷ w dniu 19 marca 2010 r. wydał oświadczenie o zamiarze udzielenia Spółce pomocy na ratowanie i przekazał wniosek Spółki do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w celu wydania opinii o planowanym udzieleniu pomocy publicznej na ratowanie. Po uzyskaniu dodatkowych informacji, wyjaśnień i uzupełnień do przedmiotowego wniosku, Prezes UOKiK w dniu 23 czerwca 2010 r. wydał pozytywną opinię i przekazał wniosek do notyfikacji Komisji Europejskiej (KE). Decyzję o zgodności projektu pomocy z rynkiem wewnętrznym KE wydała w dniu 12 października 2010 r. po złożeniu przez Spółkę dodatkowych informacji.

1.2) W dniu 28 grudnia 2010 r. tj. ponad rok od złożenia wniosku i kolejnej wymianie korespondencji z MSP (w sprawie zgody na dokonanie obciążenia hipoteki nieruchomości jako zabezpieczenia spłaty pożyczki), podpisana została pomiędzy Prezesem Zarządu Spółki, a pełnomocnikiem MSP umowa o udzieleniu pomocy publicznej na ratowanie w formie pożyczki na kwotę 400 tys. zł.

Zabezpieczeniem pożyczki wraz z określonymi w umowie odsetkami było poddanie się Spółki egzekucji do kwoty 410 980 zł wprost z aktu notarialnego oraz ustanowienie hipoteki zwykłej i hipoteki kaucyjnej na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej Spółki. Kwota pożyczki, przeznaczona na zakup surowców do produkcji, wpłynęła na wydzielony rachunek bankowy Spółki w dniu 30 grudnia 2010 r.

Do dnia 28 lutego 2011 r. ze środków tych zakupiono, zgodnie z umową, łącznie 30,7 ton surowców wydając 436,2 tys. zł (nadwyżkę sfinansowano ze środków własnych). Z zakupionego surowca wyprodukowano w styczniu 2011 r. – 20,1 tony włóczek oraz 1,3 tony przędz. Sprzedano łącznie 14,1 tony wyrobów, uzyskując przychód w kwocie 528,9 tys. zł.

⁶ Dz. U. Nr 80, poz. 543.

⁷ Dalej Minister SP.

1.3) Prezes Zarządu Spółki nie składał⁸ Ministrowi SP sprawozdań ze sposobu wykorzystania środków pomocy publicznej i uzyskanych efektów oraz nie złożył⁹ opinii i raportu biegłego rewidenta z badania wykorzystania tych środków. Było to niezgodne z § 5 ww. umowy. Były Prezes Zarządu Spółki Pan Jacek Dudkowski nie umiał wyjaśnić¹⁰ przyczyn niezłożenia powyższych dokumentów w terminie wynikającym z umowy. Po złożeniu wniosku o upadłość Pan Jacek Dudkowski uznał jego opracowanie za bezzasadne.

2. W związku z realizowanym programem naprawczym, Prezes Zarządu Spółki złożył w dniu 11 lutego 2011 r. do MSP wniosek o udzielenie pomocy na restrukturyzację. Wniosek był zgodny ze wzorem określonym w załączniku Nr 2 do przywołanego już rozporządzenia z dnia 6 kwietnia 2007 r. Wartość wnioskowanej pomocy to 2 400 tys. zł, w tym 2 000 tys. zł na podwyższenie kapitału i 400 tys. zł na konwersję pożyczki na kapitał.

2.1) Na dofinansowanie kapitału obrotowego planowano przeznaczyć 1 595 tys. zł, na restrukturyzację zatrudnienia 130 tys. zł, na wydatki związane z realizacją planu restrukturyzacji 196 tys. zł, na przedsięwzięcia w celu obniżki kosztów 29 tys. zł, a na spłatę przeterminowanych wierzytelności 2 850 tys. zł, co łącznie stanowiło kwotę 4 800 tys. zł.

Jako źródła pozyskania środków własnych na realizację procesu restrukturyzacji (minimum 50% kosztów) wskazano sprzedaż części nieruchomości gruntowych Spółki (0,6-0,8 ha) za 1 700 tys. zł, sprzedaż środków trwałych (kocioł parowy i przędzarka) o wartości księgowej netto ok. 804,7 tys. zł oraz sprzedaż zapasów wyrobów gotowych o wartości ok. 714 tys. zł (łącznie. 3 219 tys. zł). We wniosku założono również planowaną redukcję zatrudnienia (do 75 osób) oraz ograniczenie (w celu zmniejszenia kosztów) zdolności produkcyjnych o 28,5%.

Na złożone przez MSP w dniu 14 lutego 2011 r. uwagi do ww. wniosku, Spółka przesłała w dniu 23 lutego 2011 r. jego korektę wraz z *Planem restrukturyzacji ANILUX S.A. na lata 2011-2015* i opracowaniem Biura Badań Marketingowych w Lesznie dotyczącym *Badania rynku włókienniczego w Polsce*.

W korekcie wniosku wskazano, że na kapitał obrotowy – zakup surowców przewidziano 1 000 tys. zł, na restrukturyzację zatrudnienia 120 tys. zł, na wydatki związane z realizacją planu restrukturyzacji 196 tys. zł, na przedsięwzięcia w celu obniżki kosztów 29 tys. zł i na spłatę częściowo przeterminowanych wierzytelności 1 055 tys. zł (łącznie 2 400 tys. zł). W pozycji *środki własne do pozyskania* wykazano kwotę 4 740,7 tys. zł co stanowiło 66% planowanych kosztów restrukturyzacji. Środki te miały pochodzić ze sprzedaży części nieruchomości, niektórych środków trwałych, zapasów wyrobów gotowych, towarów, materiałów i surowców oraz produkcji niezakończonych oraz z windykacji należności handlowych. Ponadto w korekcie wniosku utrzymano planowaną redukcję zatrudnienia do poziomu 75 osób oraz zwiększono stopień redukcji zdolności produkcyjnych.

W dniu 7 marca 2011 r. Spółka przekazała kolejną korektę wniosku, z niezmiennymi danymi finansowymi lecz z podziałem wnioskowanej pomocy na restrukturyzację na dwie transze (I transza – 700 tys. zł i II transza – 1 700 tys. zł).

⁸ W terminie 14 dni po zakończeniu każdego kolejnego trzymiesięcznego okresu od daty otrzymania pożyczki.

⁹ W terminie 9 miesięcy od daty otrzymania pożyczki.

¹⁰ Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 czerwca 2012 r.

W dniu 17 marca 2011 r. Spółka poinformowała MSP¹¹, że Spółka otrzymała pozytywne opinie dotyczące możliwości przystąpienia do programu pomocy publicznej (w zakresie rozłożenia na raty spłaty wierzytelności) od Prezydenta Miasta Jelenia Góra, Naczelnika Urzędu Skarbowego w Jeleniej Górze oraz Kierownika Inspektoratu ZUS w Jeleniej Górze, a więc od głównych wierzycieli spółki. Ponadto, ze względu na uwagi Rady Nadzorczej Spółki w odniesieniu do bardziej szczegółowego uzasadnienia przyjętych projekcji ekonomicznych oraz do udzielenia pomocy w dwóch transzach, przekazano do MSP skorygowany wniosek i plan restrukturyzacyjny.

2.2) W dniu 25 marca 2011 r. Minister SP po rozpatrzeniu wniosku Spółki w sprawie udzielenia pomocy na restrukturyzację, odmówił udzielenia pomocy publicznej w kwocie 2 400 tys. zł, wskazując jednocześnie, że przedłożony *Program Restrukturyzacji na lata 2011-2015* uznaje za niezgodniony, co skutkuje zwrotem udzielonej pożyczki na ratowanie w kwocie 400 tys. zł w terminie do dnia 8 kwietnia 2011 r. Wg MSP trudna sytuacja Spółki jest wynikiem braku zdecydowanych działań restrukturyzacyjnych. Wskazano, że MSP wielokrotnie zwracało uwagę, że sytuacja ta może doprowadzić do upadłości firmy. Kwestię tę poruszano w korespondencji z Zarządem Spółki, a także na posiedzeniach Rady Nadzorczej Spółki.

W związku z negatywną decyzją Ministra SP w sprawie przyznania pomocy publicznej na restrukturyzację i koniecznością zwrotu pożyczki, Zarząd Spółki złożył w dniu 30 marca 2011 r. do Sądu Rejonowego wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki i tym samym rozpoczęty został proces jej likwidacji. O działaniach tych Spółka poinformowała Ministra SP pismem z dnia 31 marca 2011 r. W uzasadnieniu do wniosku o ogłoszenie upadłości, przedstawiając sytuację ekonomiczno-finansową Spółki, Prezes Zarządu poinformował, że wykluczona jest możliwość zawarcia układu, w związku z czym jest on zobowiązany do wnioskowania o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku. NIK zwróciła w tym kontekście uwagę, że w dniu 16 kwietnia 2011 r. Rada Nadzorcza Spółki jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała i przyjęła sprawozdanie finansowe za rok 2010 i wnioskowała do Walnego Zgromadzenia o jego zatwierdzenie¹². Departament Nadzoru Właścicielskiego MSP w piśmie z dnia 31 maja 2011 r., poinformował Spółkę, że w związku z postanowieniem sądu o ogłoszeniu upadłości Spółki, pozostawia ten wniosek bez rozpatrzenia¹³.

2.3) W ocenie NIK przyznana Spółce pomoc publiczna nie mogła wpłynąć na zmianę sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki. Według założeń zawartych we wniosku, otrzymane środki, przeznaczone na zakup surowców do produkcji, miały przynieść w roku 2010 przychody ze sprzedaży w kwocie około 1 684,5 tys. zł. W stosunku do wykonania w 2009 r. wykonanie za 2010 r. przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów uległo zmniejszeniu o 14,4%, a strata na działalności gospodarczej pogłębiła się z 1 396,6 tys. zł do 2 064,9 tys. zł. Kapitał własny zmalał w tym okresie z 2 074,3 tys. zł do 77,1 tys. zł. Zwiększyły się także zobowiązania z 5 722,6 tys. zł na koniec 2009 r. do 6 773,9 tys. zł w 2010 r. i 7 272,3 tys. zł w dniu 15 maja 2011 r.

¹¹ Pismo Spółki skierowane do Departamentu Integracji Europejskiej i Pomocy Publicznej MSP oraz do Departamentu Nadzoru Właścicielskiego MSP.

¹² Uchwała Rady Nadzorczej nr 56/V/2011

¹³ Zgodnie z art.53 ust. 2a ustawy o *rachunkowości* roczne sprawozdanie finansowe jednostki, w stosunku do której ogłoszona została upadłość, nie podlega zatwierdzeniu.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi do Pani Syndyk o przekazanie Ministrowi Skarbu Państwa sprawozdania i rozliczenia wydatków z otrzymanej pożyczki na ratowanie w kwocie 400 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pani Syndyk o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, przysługuje Pani Syndyk prawo zgłoszenia, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do Dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Dyrektor
Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
(-) Andrzej Otrębski